

Criteria voor een kunstendecreet

UITGANGSPUNTEN, WERKWIJZE EN ADDERTJES ONDER HET GRAS IN DE BEOORDELINGSORGANEN

Delphine Hesters

Een zee aan interpretatieruimte

De Vlaamse overheid wil het belang van kunstenaars in de samenleving onderschrijven¹ en rekent het bijgevolg tot haar taak kunst in de maatschappij te stimuleren via de verdeling van subsidies. Dat deze subsidies ten goede moeten komen aan 'kwalitatief hoogwaardige kunstcreatie' en moeten leiden tot een 'rijk cultureel landschap', aldus het Kunstendecreet, staat buiten kijf. Het ontwerpen en uitvoeren van een verantwoord overheidsbeleid gaat uiteraard gepaard met het maken van keuzes, maar wegens de verzelfstandiging en de professionalisering van de kunsten binnen onze maatschappij worden de uitvoerende politieke mandatarissen niet meer geacht in staat te zijn om beslissingen te nemen die op gespecialiseerde kennis over

kunst gestoeld zijn. Om sturing vanuit politieke belangen tegen te gaan en de kwaliteit van de kunst centraal te stellen in haar keuzes, doet de overheid dan ook een beroep op de beoordelingscommissies². Omdat een kwaliteitsoordeel over de artistiek-inhoudelijke aspecten van een aanvraagdossier altijd een subjectief gegeven blijft –kenner of niet–, worden de visies van zeven à vijftien verscheiden veldkenners-met-ervaring samengebracht. De combinatie van hun 'subjectiviteiten' moet leiden tot een 'objectief' en dus aanvaardbaar oordeel en uiteindelijk tot een legitiem kunstenbeleid. Bovendien levert het Kunstendecreet de beoordelingscommissies een handleiding die de neuzen in dezelfde richting moet zetten en willekeur dient tegen te gaan onder de vorm van een lijst van beoordelingcriteria. Die criteria zijn: 1. profilering en positionering; 2. langetermijnvisie; 3. kwaliteit van inhoudelijk concept en concrete (uit)werking; 4. landelijke en/of internationale uitstraling; 5. samenwerking en netwerking met artistieke en niet-artistieke actoren in het binnen- en/of het buitenland; 6. haalbaarheid; 7. publieksgerichtheid; 8. gedegen financiële onderbouw van de werking. Niet alleen de beoordelingscommissies krijgen de opdracht om op basis van deze lijst hun deskundig oordeel te vellen over de subsidiedossiers, ook de administratie Cultuur voert een kwaliteitstoets uit, gestoeld op dezelfde kwaliteitscriteria. Terwijl de com-

missies oordelen over de artistiek-inhoudelijke aspecten, spreekt de administratie zich uit over de zakelijke kant van de kunst- en organisatieaspecten.

Uit: Artistiek Advies Damaged Goods

Meg Stuart zorgt zonder discussie voor een drive binnen het Vlaamse danslandschap. Het grote knelpunt daarentegen is de zichtbaarheid, aanwezigheid en inbedding in Vlaanderen. Vanwege de buitenlandse residenties is de choreografe zelden in België werkzaam. Functioneren als Vlaams gesubsidieerd gezelschap vraagt volgens de beoordelingscommissie onder andere om een minimale fysieke aanwezigheid van de choreogra(a)f(e) en een betrokkenheid met het danslandschap.

De beoordelingscriteria geven het kader aan waarbinnen de commissies en de administratie hun oordeel kunnen focussen. Voor de invulling van de criteria staan ze echter zelf in. De begrippen lijken bij een eerste lezing duidelijke oriëntatiepunten, maar wanneer men er even bij blijft stilstaan, openen ze elk een zee van interpretatieruimte. Het decreet biedt acht maatstaven, maar de ijking blijft achterwege. De lijst van criteria is bovendien niet hiërarchisch opgesteld – prioriteiten moeten de beoordelaars blijkbaar zelf bepalen.

Dit artikel geeft de resultaten weer van een analyse van de adviezen van de beoordelingscommissies en de afdelingen van de administratie Cultuur die zij bij de eerste

Uit: Artistiek Advies Les Ballets C. de la B.

Artistiek valt het op dat er weinig echte kritische zelfbevraging gebeurt in het gezelschap, behalve misschien bij De Smedt. Men betreedt de bekende paden. Ook en misschien vooral als een jong iemand als Cherkaoui bijvoorbeeld een uitstap wil maken naar het teksttheater (in casu Toneelhuis), wil de commissie hierover graag meer dan wat gemeenplaatsen vernemen. Deze vraag naar meer duidelijkheid naar de artistieke voornemens van het gezelschap is des te meer relevant daar de commissie toch wel vragen heeft omtrent de artistieke waarde van wat het gezelschap de laatste vier jaar heeft gerealiseerd.